

APELACIONI SUD BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 Rs 014770 11 Rsž
Brčko, 18.05.2012. godine

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kovačević Maide, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Tešić Dragane, kao članova vijeća, u upravnom sporu tužitelja M. S. iz B., zastupanog po punomoćniku S. M., advokatu iz B., protiv tuženog S. A. Rafinerija šećera D.O.O. B., zastupanog po zakonskom zastupniku direktoru S. I., a isti po punomoćniku M. J., dipl.pravniku-zaposleniku tuženog, radi utvrđenja i isplate vsp. 3.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Rs 014770 10 Rs od 18.05.2011. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 18.05.2012. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja se ODBIJA kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Rs 014770 10 Rs od 18.05.2011. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Rs 014770 10 Rs od 18.05.2011. godine odlučeno je kako slijedi:

„Tužbeni zahtjev tužitelja kojim je tražio da se utvrdi da su odluke tuženog o odgovornosti zaposlenika za povredu radne obaveze broj 184a/10 od 11.06.2010. godine i odluka broj 209/10 od 22.06.2010. godine o prestanku radnog odnosa tužitelja kod tuženog sa danom 11.06.2010. godine nezakonite, te da se slijedom toga naloži tuženom da tužitelja vrati na poslove koje je obavljao prije donošenja navedenih odluka ili druge poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi, te da se naloži tuženoj da tužitelju isplati platnukanudu plate zajedno sa pripadajućim doprinosima za PIO i zdravstveno osiguranje za period od 01.06.2010.godine, pa do povratka na posao u iznosu od 779,76 KM mjesечно sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10. u narednom mjesecu za prethodni mjesec,

I L I

da se obaveže tužena da tužitelju na ime otpremnine isplati iznos od 779,76 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.07.2010. godine pa do konačne isplate, te da mu naknadi troškove parničnog postupka sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja,

ODBIJA SE U CJELOSTI kao neosnovan.

Svaka stranka snosi svoje troškove postupka“.

Protiv te presude, blagovremeno se žali tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno „ili“ nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu preinači i usvoji osnovni tužbeni zahtjev „ili opreza radi“ eventualni tužbeni zahtjev uz dosudu

parničnih troškova (prvostepenog i drugostepenog postupka) ili „opreza radi“ da prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom суду na ponovni postupak.

Tuženi je odgovorio na žalbu. U odgovoru pobija žalbene razloge i navode i predlaže da ovaj sud žalbu odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu.

Nakon što je ispitaо prvostepenu presudu u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 8/09 i 52/10, u daljem tekstu ZIP-a), ovaj sud je ocijenio da žalba nije osnovana iz razloga koji slijede :

Tužitelj od suda zahtjeva presudu kojom će utvrditi da su nezakonite odluka tuženog o njegovoј odgovornosti za povredu radne obveze i odluka o prestanku njegovog radnog odnosa sa tuženim (bliže označenih u tužbi i izreci prvostepene presude), da se naloži tuženom da ga vrati na poslove koje je obavljao ili druge koje odgovaraju njegovoj stručnoj spremi i isplati naknadu plaće zajedno sa doprinosima za penziono, invalidsko i zdravstveno osiguranje za period od prestanka radnog odnosa do povratka na posao, uz dosudu zakonske zatezne kamate i troškova parničnog postupka (osnovni tužbeni zahtjev), a ako nađe da ovaj (osnovni) tužbeni zahtjev nije osnovan, zahtijevao je da sud prihvati slijedeći zahtjev (eventualni tužbeni zahtjev) i tuženog obveže da mu isplati otpremninu sa zakonskom zateznom kamatom uz dosudu troškova parničnog postupka.

Za osnov svoje tužbe u bitnom navodi da njegovo ponašanje zbog kojeg mu je otkazan ugovor o radu nije razlog za otkaz i da postupak koji je prethodio otkazu nije proveden u skladu sa odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 19/06, 19/07 i 25/08, u daljem tekstu ZOR-a).

Odlučujući o zahtjevu tužitelja, polazeći od činjeničnih tvrdnji tužitelja na kojima je utemeljen njegov zahtjev i činjeničnih tvrdnji tuženog kojima se suprotstavio tužbenom zahtjevu i pozivajući se na rezultate rasprave:

da je tužitelj sa tuženim zaključio ugovor o radu za rad na radnom mjestu „operater na kontroli istovara i primarnoj obradi sirovog šećera“ i da mu je, između ostalog, kao sredstvo rada za obavljanje poslova radnog mesta povjerena upotreba telefona,

da sadržinu ugovora o radu čine podaci koji se odnose na međusobna prava i obveze (naziv radnog mesta, plaću, obveze zaposlenika prilikom obavljanja poslova radnog mesta, obvezu poslodavca da prilikom otkaza primjenjuje odredbe ZOR-a i Pravilnik o radu i disciplinskoj odgovornosti zaposlenika , u daljem tekstu Pravilnik o radu),

da je tužitelj radeći u noćnoj smjeni u noći između 31.05. i 01.06.2010. godine ne predstavljujući se više puta pozivao službenim telefonom treću osobu,

da je šef smjene J. D., pošto je od N. A. saznao za kritični događaj, a već imajući primjedbi na rad tužitelja i njegov odnos prema radu (nije poštovao radnu disciplinu, nemarno se odnosio prema sredstvima rada, nije poštivao proces rada i u vezi svega toga ni upozorenja nadređenih), ispunio formular (disciplinski izvještaj) i predao na postupanje u „ljudske resurse“,

da je postupak, koji je prethodio donošenju Odluke o otkazu ugovora o radu, proveden u skladu sa odredbama ZOR-a i Pravilnikom o radu (postupak proveo nadležni organ tuženog, a tužitelj dao izjavu prije pokretanja disciplinskog postupka, u toku disciplinskog postupka omogućeno mu je da iznese svoju odbranu davanjem izjave, saslušani svjedoci koje je i sam predložio),

da je Pravilnikom o radu predviđeno u odredbi člana 40. stav 1. tačka 1. da neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno i nemarno izvršavanje radnih i drugih zadataka, u tački 10. da zloupotreba položaja i prekoračenje datih ovlaštenja, a u tački 28. da posluga stvarima od strane zaposlenika kome su iste povjerene za vršenje poslova radnog mjesta, predstavljaju povredu radne obveze, za koju se može izreći otkaz ugovora o radu (član 41. stav 1. tačka 4.) u skraćenom disciplinskom postupku koji provodi član uprave Društva (član 42.b.) i pri izricanju disciplinske mjere u obzir se uzima, između ostalog, i raniji rad i ponašanje zaposlenika (član 42.c.),

da je tuženi otkazao ugovor o radu u pismenoј formi, obrazložio i dostavio tužitelju (član 79. ZOR-a i član 42.b. gore pomenutog Pravilnika),

prvostepeni sud je na osnovi prednjih utvrđenja izveo pravilan pravni zaključak da se u radnjama tužitelja stiču elementi povrede radne obveze „utvrđene ugovorom o radu i definisane pravilnikom“ i da je „u postupku poštovana zakonska procedura“ za otkaz ugovora o radu, dakle, da je otkaz zakonit i pravilno našavši da sud u radnim sporovima „nema punu jurisdikciju“, već „cijeni samo formalne nedostatke u postupku vođenom kod poslodavca“ i da li je takvo ponašanje općim aktom poslodavca predviđeno kao povreda radne dužnosti koja za sobom povlači otkaz ugovora o radu, i studio je tako što nije prihvatio tužbeni zahtjev (kako osnovni, tako i eventualni).

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci prvostepene presude.

Odluka prvostepenog suda je pravilna.

Tužitelj smatra da je odbijanjem tužbenog zahtjeva prvostepeni sud povrijedio odredbe parničnog postupka koje konkretizira u povredi odredbe člana 2. ZPP-a (načelo dispozicije), člana 7. ZPP-a (raspravno načelo), člana 8. ZPP-a (ocjena dokaza), člana 119. ZPP-a (obveza stranke koja izgubi parnicu da protivnoj stranci naknadi parnične troškove) i članova 236. i 239. ZPP-a (teret dokazivanja), pogrešno „ili“ nepotpuno utvrdio činjenično stanje i pogrešno primijenio materijalno pravo, prvenstveno stoga što, kako navodi, prvostepeni sud nije utvrdio da li njegove radnje predstavljaju povredu radne obveze za koju se može otkazati ugovor o radu i što je „dao suviše značaja Pravilniku o radu, nije ga u konkretnom slučaju mogao primijeniti već isključivo odredbe ZOR-a“, jer da su mu odredbe o povredi radne obveze, sankcijama i disciplinskom postupku uopćene „i da daju znatnu i veliku mogućnost arbitrenog odlučivanja“ i u kontekstu toga implicirajući da je disciplinski postupak proveden protiv njega manjkav i da mu nije dana mogućnost iznošenja odbrane i stručnog zastupanja.

Takve, međutim, tvrdnje tužitelja ovaj sud nije našao osnovanim, jer je protivno žalbenim razlozima ocijenio da je prvostepeni sud odlučio u granicama zahtjeva u pogledu predmeta, sadržine i obima parnice koji su stavljeni u postupku, svakom sudioniku u postupku je omogućio da iznese sve činjenice i okolnosti na kojima zasniva svoj zahtjev ili kojima pobija navode i dokaze protivnika i da se izjasni o navodima i dokazima drugog sudionika.

Obzirom na predmet spora pravilno je cijenio i proveo sve izvedene dokaze, pa i žalbom ukazane iskaze svjedoka i materijalne dokaze i stečeno uvjerenje je opravdalo logičnim i uvjerljivim razlozima koje ima pravnu i činjeničnu osnovu. Pravilno je utvrdio temeljem predloženih i izvedenih dokaza sve činjenice i okolnosti o kojima se vodi spor i koje su relevantne sa aspekta odredbi ZOR-a i Pravilnika o radu za odlučivanje o postavljenom tužbenom zahtjevu. U obrazloženju svoje odluke, dao je određene i jasne razloge u pogledu utvrđenja svih odlučnih činjenica, kako u pogledu odgovornosti tužitelja za počinjenu povredu radne obveze, tako i u pogledu pravilnosti izrečene mjere, a isto tako i u pogledu postupka koji je prethodio donošenju odluke o otkazu ugovora o radu, koji nisu međusobno proturiječni, a niti postoji proturiječnost između sadržaja izvedenih dokaza i prikaza sadržaja tih dokaza, pa u tom pravcu nisu učinjeni ni procesni propusti, a ni propusti činjenične i pravne naravi na koje žalba ukazuje i za koje tvrdi da su uticali na pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Naime, sa stanovišta pravilne primjene materijalnog prava (ZOR-a i Pravilnika o radu) u prvostepenoj presudi utvrđene relevantne činjenice i okolnosti, kako ih u suštini prikazuju obje strane, dosta su za utvrđenje i zaključak da se u radnjama tužitelja (za vrijeme radnog vremena u noćnoj smjeni upotreba u privatne svrhe službenog telefona koji mu je povjeren za obavljanje poslova radnog mjeseta, pozivanjem i uznemiravanje osoba koji nisu zaposlenici tuženog, samovoljno mijenjanje parametara u proizvodnji, neredovno uzimanje uzoraka na analizu) stiču elementi povrede radne discipline predviđeni Pravilnikom o radu u članu 40. stav 1. tačke 1., 10. i 28. za koje je poslodavac (tuženi) ovlašten otkazati ugovor o radu, u skraćenom disciplinskom postupku (član 41. i 42.b.). Jer, pitanje ocjene stepena odgovornosti, okolnosti pod kojima je učinjena povreda, ranijeg rada i ponašanja zaposlenika i sličnog, pri izricanju mjere zbog povrede radnih obveza je stvar poslodavca, a ne suda. U sporu zbog otkaza ugovora o radu, sud nije ovlašten da sam ocjenjuje da li postupak zaposlenika predstavlja takvu povredu radne obveze za koje se može otkazati ugovor o radu, već da li je takvo ponašanje općim aktom poslodavca predviđeno kao povreda radne obveze koja za sobom povlači otkaz ugovora o radu, dakle, ovlašten je da samo sa formalne strane cijeni da li su ove okolnosti uzete u obzir, a ne i kako su ocjenjene. Ukratko sud nema punu jurisdikciju, što proizilazi iz odredbe člana 74. ZOR-a kojom je poslodavac ovlašten da otkaže ugovor o radu zaposleniku ako počini težu povredu radne obveze, dok prema stavu 3. istog člana ima pravo da svojim pravilnikom utvrdi šta predstavlja povredu radnih obveza za koju može otkazati ugovor o radu.

Znači kada je u konkretnom slučaju u skladu sa odredbama Pravilnika o radu ostvarena povreda radne obveze i kada je za to djelo Pravilnikom o radu predviđena mjera otkaza ugovora o radu, tada sud ne može reći da učinjeno djelo ne zavrijeđuje otkaz ugovora o radu, odnosno razmatrati primjereno izrečene mjere, budući da o svemu tome prosuđuje i odlučuje isključivo poslodavac putem organa određenog Pravilnikom o radu. Sud bi se eventualno mogao upustiti u ocjenu pravne kvalifikacije ponašanja zaposlenika (tužitelja) od strane poslodavca (tuženog) samo u slučaju da su činjenice utvrđene u disciplinskom postupku očigledno neistinite, pa bi mjera otkaza ugovora o radu predstavljala očigledno šikaniranje ili diskriminaciju prema zaposleniku.

Dakle, kao što je već rečeno, sud je u sporu povodom otkaza ugovora o radu ovlašten da poništi odluku o otkazu samo u slučaju:

a) ako je u postupku koji je prethodio donošenju odluke povrijeden postupak propisan zakonom ili internim aktom poslodavca,

- b) ako određeno ponašanje zaposlenika nije predviđeno kao povreda radne obveze Zakonom ili internim aktom poslodavca,
- c) ako su neistinito utvrđene činjenice na osnovu kojih je odluka o otkazu donesena.

Kako je u konkretnom slučaju postupak povodom povrede radne obveze zakonito sproveden (u skladu sa Pravilnikom o radu propisanom skraćenom disciplinskom postupku u kojem je tužitelju dana mogućnost da iznese svoju odbranu i obzirom na protek vremena od učinjene povrede i davanja prve izjave do disciplinskoj postupka imao je vremena da se pripremi za odbranu i eventualno angažira stručnu osobu), a povrede radne obveze zbog kojih je otkazan ugovor o radu propisane su Pravilnikom o radu koje je poslodavac (tuženi) kvalificirao kao povrede radnih obveza za koje poslodavac prema odredbi člana 74. stav 1. ZOR-a i odredbi člana 41. stav 1. tačka 4. Pravilnika o radu može otkazati ugovor o radu u skraćenom disciplinskom postupku (član 42.b.), stoga je Odluka o otkazu ugovora o radu broj 184a/10 od 11.06.2010. godine pravilna i zakonita, a otuda oba tužbena zahtjeva neosnovana.

Prema tome, kako nisu ostvareni žalbeni razlozi i navodi zbog kojih se prvostepena presuda pobija, sve činjenice i okolnosti obzirom na odredbe ZOR-a i Pravilnika o radu su potpuno i tačno utvrđene, nisu povrijeđena pravila od kojih ovisi osnovanost tužbenog zahtjeva obzirom da je prvostepena presuda pravilna sa stanovišta materijalnog prava , nisu počinjene žalbom ukazane povrede odredaba parničnog postupka, a ni one na koje sud pazi po službenoj dužnosti, a kako je tužitelj izgubio spor protivna strana nije obvezna naknaditi mu parnične troškove, radi čega je valjalo žalbu tužitelja kao neosnovanu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi na osnovu člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević